RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA INGLIZ TILI TA'LIMINI SAMARALI TASHKIL ETISH

Anvarova Munojatxon Nasimxon qizi
O'zbekiston tumani 1-son texnikumi
Ingliz tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli texnologiyalar yordamida ingliz tili ta'limini samarali tashkil etishning ilmiy-pedagogik asoslari yoritilgan. Shuningdek, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining xorijiy til o'qitish jarayonidagi ahamiyati, elektron platformalar, multimedia vositalari hamda interfaol metodlarning o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishdagi o'rni tahlil qilingan. Maqolada ingliz tilini o'qitishda onlayn ta'lim resurslari, mobil ilovalar va virtual platformalardan foydalanishning samaradorligi haqida ilmiy-nazariy fikrlar bayon etilgan. Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarning o'quvchilarning mustaqil ta'lim faoliyati, ijodiy fikrlashi va motivatsiyasiga ta'siri keng yoritilgan.

Kalit so'zlar: ingliz tili, raqamli texnologiyalar, multimedia vositalari, kommunikativ kompetensiya, innovatsion ta'lim, elektron platformalar, interfaol metodlar, onlayn ta'lim, mobil ilovalar

Kirish

Globallashuv jarayonida xorijiy tillarni o'rganish zamonaviy ta'limning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, ingliz tili xalqaro kommunikatsiya, ilm-fan va texnologiyalar sohasida keng qo'llanilishi sababli unga bo'lgan ehtiyoj ortib bormoqda. Shu sababli ingliz tilini o'qitish metodikasini zamonaviy texnologiyalar asosida takomillashtirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayoniga yangi imkoniyatlarni olib kirdi. Elektron platformalar, virtual darslar, multimedia vositalari va mobil ilovalar yordamida ingliz tilini o'rganish jarayoni ancha samarali va qiziqarli tashkil etilmoqda. Ayniqsa, masofaviy ta'lim tizimining rivojlanishi raqamli texnologiyalarning ahamiyatini yanada oshirdi.

Asosiy qism

Ingliz tili ta’limida raqamli texnologiyalardan foydalanish o‘quvchilarning darsga bo‘lgan qiziqishini oshiradi hamda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga yordam beradi. Zamonaviy elektron platformalar yordamida o‘quvchilar tinglab tushunish, o‘qish, yozish va gapirish ko‘nikmalarini mustaqil ravishda rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Bugungi kunda Zoom, Google Meet, Microsoft Teams kabi platformalar masofaviy ta’limni tashkil etishda keng qo‘llanilmoqda. Ushbu platformalar orqali o‘qituvchi va o‘quvchi o‘rtasida doimiy muloqot o‘rnatiladi, topshiriqlar almashiladi va interfaol mashg‘ulotlar tashkil etiladi.

Quyidagi jadvalda ingliz tili ta’limida qo‘llaniladigan ayrim raqamli platformalar va ularning imkoniyatlari ko‘rsatilgan.

Platforma	Imkoniyati
Zoom	Onlayn dars tashkil etish
Google Classroom	Topshiriqlar va materiallar almashish
Quizlet	So‘z boyligini oshirish
Kahoot	Interaktiv testlar tashkil etish
BBC Learning English	Tinglab tushunishni rivojlantirish

Multimedia vositalaridan foydalanish ham ingliz tili ta’limida muhim ahamiyatga ega. Audio materiallar, videodarslar, animatsiyalar va elektron taqdimotlar mavzularni tushunarli va qiziqarli shaklda yetkazishga yordam beradi. Ayniqsa, ingliz tilidagi filmlar, podkastlar va videoroliklar o‘quvchilarning talaffuz va tinglab tushunish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Interfaol metodlar bilan birgalikda raqamli texnologiyalardan foydalanish dars samaradorligini oshiradi. “Brainstorming”, “Role play”, “Debate”, “Case study” kabi metodlar elektron platformalar bilan uyg‘unlashtirilganda o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va muloqot ko‘nikmalari rivojlanadi.

Quyidagi jadvalda interfaol metodlarning ayrim afzalliklari aks ettirilgan.

Interfaol metod	Natijasi
Brainstorming	Mustaqil fikrlash rivojlanadi
Debate	Nutq madaniyati shakllanadi
Role play	Erkin muloqot ko‘nikmasi rivojlanadi

Case study	Muammoli vaziyatlarni hal qilish ko‘nikmasi shakllanadi
Presentation	Jamoa oldida chiqish qilish rivojlanadi

Raqamli texnologiyalar o‘quvchilarning mustaqil ta’lim faoliyatini rivojlantirishda ham muhim omil hisoblanadi. Mobil ilovalar yordamida o‘quvchilar istalgan joyda va istalgan vaqtda ingliz tilini o‘rganishi mumkin. Duolingo, Lingualeo, Memrise va boshqa ilovalar o‘quvchilarning so‘z boyligini oshirish, grammatik bilimlarini mustahkamlash va tinglab tushunish ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Bugungi kunda elektron lug‘atlar va tarjima platformalaridan foydalanish ham keng tarqalgan. Bu vositalar matnlarni tez tushunish va yangi so‘zlarni o‘rganishda samarali yordam beradi. Shu bilan birga, o‘quvchilarning axborot bilan ishlash ko‘nikmasi ham rivojlanadi.

Quyidagi jadvalda raqamli texnologiyalarning ingliz tili ko‘nikmalariga ta’siri ko‘rsatilgan.

Til ko‘nikmasi	Raqamli texnologiya ta’siri
Tinglab tushunish	Audio va videolar orqali rivojlanadi
Gapirish	Onlayn muloqot orqali shakllanadi
O‘qish	Elektron matnlar yordamida rivojlanadi
Yozish	Elektron topshiriqlar orqali mustahkamlanadi
So‘z boyligi	Mobil ilovalar orqali kengayadi

Shuningdek, raqamli texnologiyalar yordamida baholash tizimini ham takomillashtirish mumkin. Elektron testlar, onlayn nazorat ishlari va avtomatik baholash tizimlari o‘quvchilarning bilimini tezkor aniqlash imkonini beradi. Bu esa o‘qituvchining vaqtini tejaydi hamda ta’lim sifatini oshiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar yordamida ingliz tili ta’limini samarali tashkil etish zamonaviy ta’limning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Elektron platformalar, multimedia vositalari, mobil ilovalar va interfaol metodlar o‘quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishga, mustaqil ta’lim faoliyatini kuchaytirishga hamda dars samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu

sababli ingliz tili o‘qituvchilari zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanishi va innovatsion metodlarni amaliyotga keng joriy etishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jalolov J. Ingliz tili o‘qitish metodikasi. Toshkent, O‘qituvchi, 2022.
2. Hoshimov O. Chet tillarni o‘qitish metodikasi. Toshkent, Fan, 2021.
3. Safarova R. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent, 2023.
4. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. London, 2021.
5. Richards J. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press, 2022.
6. Thornbury S. How to Teach Speaking. Pearson Education, 2021.
7. Rasulov R. Raqamli ta’lim texnologiyalari asoslari. Toshkent, 2024.
8. Sayidahmedov N. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. Toshkent, 2022.
9. Karimov U. Multimedia vositalarining ta’limdagi ahamiyati. Toshkent, 2023.
10. Oliy ta’lim va maktab ta’limiga oid me’yoriy hujjatlar to‘plami. Toshkent, 2024.